СТАНОВИЩЕ

От проф.д–р Нина Чилова, преподавател в Катедра „Публичноправни науки“ на ЮФ – УНСС, относно дисертационен труд на тема „Административно наказване чрез електронен фиш“ на докторант Петя Валентинова Колчакова относно придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ Област на висшето образование: Социални, стопански и правни науки. Професионално направление: 3.6 Право

.

I. Кратки биографични данни за докторанта:

Петя Валентинова Колчакова е докторант в Института за държавата и правото при БАН редовна форма на обучение по докторската програма Административно право и административен процес, шифър 3.6. Право, зачислена съгласно Заповед № РД-09-69/13.07.2022 г. на Директора на Института за държава и правото при БАН за период 2022 -2025г. Докторантът е магистър по право завършил СУ „Св. Климент Охридски“ през периода 2008-2013 г. След завършване на висшето си образование докторантът започва работа като стажант-адвокат в Адвокатска кантора „Кинкин и Партньори“ адвокатско дружество до 2016г. През същата година е вписана като адвокат към Софийска адвокатска колегия. След това професионалният й път продължава в Агенцията по вписванията на позиция главен юристконсулт и и.д. началник в отдел „Административно и правно обслужване“. Към настоящият момент докторантът работи като – главен юрисконсулт в Българска академия на науките – Администрация.

II. **Обща характеристика на предоставените за становище трудове.**

По темата на своята дисертация докторантът има следните публикации:

1.Доклад на тема: „Оспорване на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3 от Закона за движение по пътищата“, Сборник с доклади от XIII национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2023.)

2. Доклад на тема: „Разлики между електронния фиш и фиша съгласно актуалните разпоредби на ЗДвП и ЗАНН“ Сборник с доклади от XIV национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2024.)

3. Доклад на тема: „Автоматизираното административно наказване във Франция и приложимостта му в България“, Сборник с доклади от XV национална конференция на докторантите в областта на правните науки (2025.)

4. Статия: „Измененията в закона относно задължението за заплащане на винетна такса и административнонаказателната отговорност в случай на нарушаването му“, сп. Правна мисъл, бр.2, 2025.

III. Обща характеристика на дисертационния труд

Докторантът е представил обширен автореферат от 33 стандартни страници, в които са отразени съдържанието и резултатите от дисертационното изследване. Дисертационното изследване е в обем от 255 страници, като библиографията включва 120 заглавия. Структурата на дисертационния труд включва увод, три глави, заключение. Анализирани са множество национални и европейски съдебни решения, които имат отношение към темата.

За да се оцени дали представеното научно изследване е дисертабилно първият въпрос, на който трябва да се даде отговор несъмнено е свързан с избора на тема. Административното наказване чрез електронен фиш е специфично и сравнително ново производство, но тенденцията към разширяване на неговото приложно поле е безспорен знак за нормативни и практически предимства, като бързина, процесуална икономия, ефективност при установяване на административни нарушения, както и оптимизиране на ресурсите на административнонаказващите органи. Тези обстоятелства по несъмнен начин показват, че анализираната тема е обществено значима и има важно научно и практическо значение. Трябва да се подчертае , че в правната литература по тази тема има ограничени

фрагментирани научни изследвания и в този смисъл представеният дисертационен труд представлява първото цялостно систематизирано изследване на този правен институт.

Първата глава на дисертационния труд е озаглавена "Обща характеристика на административното наказване чрез електронен фиш". Авторът разглежда систематично основните понятия за административното наказване и адмнистративното нарушение. Направен е исторически преглед на административнонаказатекното право в България и ролята на ЗАНН. Авторът подробно характеризира електронният фиш като специфичен адмнистративнонакзателен акт и прави критичен анализ на легалната дефиниция на това понятие отчитайки и редица релевантни съдебни актове. В тази връзка са направени редица обосновани предложения de lege ferenda.

В глава втора се разглежда практическото приложение на електронния фиш при реализиране на административнонаказателна отговорност на водачите и собствениците на пътни превозни средства за неизпълнение на нормативно установени задължения, свързани с ползването на пътищата. Обстойно и систематично са анализирани различните видове административни задължения, като заплащането на пътна (винетна, компесаторна) такса, задължителна застраховка "Гражданска отговорност", превишена скорост, така и различните видове хипотези и правни последици от неизпълнение на тези задължения.

В глава трета се разглежда подробно производството по оспорване на електронния фиш. Прави се квалификация на видовете оспорване според реда на осъществяване – административен и съдебен. Авторът ги разглеждат последователно и аргоментирано характеризира техните специфични правила и белези.

Важно значение и достойнство на дисертационният труд на докторанта Петя Валентинова Колчакова се свързва с направените научни и научноприложни резултати, част от които представляват сериозен принос в науката. Най- важните от тях са:

1. С приносно значение е направеният сравнителноправен анализ между класическия „фиш" и „електронния фиш", който разкрива съществените различия в основанията за издаване, правните последици и възможностите за защита.

2. Аргументацията относно практическите затруднения при връчването на електронния фиш имат приложно и приносно значение, защото са основа за предложени

целесъобразни решения за въвеждане на срокове и по-ясни правила, гарантиращи конституционното право на защита.

3.С приносно значене е направеното заключение , че електронния фиш с оглед правната му природа е правораздавателен акт.

4.С приносно значение е направеният подробен анализ на съответствието на института с основните принципи на административното наказване, включително законоустановеност, вина, справедливост и право на защита.

5.С приносно значение е направеното предложение да се разшири приложението на електронните способи за връчване и подаване на възражение, както и да се създаде електронен регистър на издадените електронни фишове.

6. С приносно значение е направеният задълбочен анализ на трите основни групи нарушения, за които може да се издава електронен фиш – за пътни такси, застраховка „Гражданска отговорност“ и превишена скорост. Това е дало възможност на автора да характеризира и конкретизира проблемите при всяка група нарушения.

7. С приносно приложно значение е използваната комплексна методология, съчетаваща исторически, сравнителноправен, правоприложен и критичен анализ, чрез която се очертават най- важните правни белези, границите и развитието на института.

8.Систематизирана е богата и противоречива съдебна практика, като са изведени устойчиви тенденции и повтарящи се проблеми при прилагането на електронния фиш.

Докторантът в предложения научен труд е направел редица обосновани предложения de lege ferenda за усъвършенстване на уредбата по тази тема. Следва да се подчертае, че тези предложения са целесъобразни и разумни и са плод на аргументиран критичен анализ на действащата законовата уредба и практиката по правоприложението.

IV.Бележки за размисъл

За по-голяма яснота и прецизност на изследването препоръчвам на авторът предложенията de lege ferenda да бъдат формулирани по възможност като конкретни текстове от съответен нормативен акт.

V.Заключение

Представеният дисертационен труд безспорно е полезен с изразен приносен характер и покрива изискванията за дисертабилност. Изводите, които се съдържат в изложението са аналитично изведени и научно обосновани, което дава възможност и усещане за сериозни теоретични познания на неговия автор. В резултат на изложеното считам, че дисертационният труд на тема „Административно наказване чрез електронен фиш“ отговаря на всички критерии, предвидени в Закона за развитие на академичния състав в РБ. Представените статии и доклади, както и автореферата очертават по категоричен начин тематичните линии, научните интереси и приноси на докторанта. Въз основа на това, изразявам своето положително становище и предлагам на Научното жури да присъди на Петя Валентинова Колчакова образователната и научна степен „Доктор”“ Област на висшето образование: Социални, стопански и правни науки. Професионално направление: 3.6 Право

Проф. д-р Нина Чилова:

София 21.05.2026.

STATEMENT

By Prof. Dr. Nina Chilova, lecturer at the Department of Public Law of the Faculty of Law - UNWE, regarding the dissertation work on the topic "Administrative Punishment through Electronic Ticket" by doctoral student Petya Valentinova Kolchakova regarding the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" Field of higher education: Social, economic and legal sciences. Professional field: 3.6 Law

.

I. Brief biographical data about the doctoral student:

Petya Valentinova Kolchakova is a doctoral student at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences, full-time form of study in the doctoral program Administrative Law and Administrative Process, code 3.6. Law, enrolled according to Order No. RD-09-69/13.07.2022 of the Director of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences for the period 2022 -2025. The doctoral student is a Master of Laws graduate of Sofia University "St. Kliment Ohridski" in the period 2008-2013. After completing her higher education, the doctoral student began working as a trainee lawyer at the Law Office "Kinkin and Partners" law firm until 2016. In the same year, she was registered as a lawyer at the Sofia Bar Association. After that, her professional path continued at the Registry Agency as a Chief Legal Advisor and Acting Head of the "Administrative and Legal Services" Department. At the moment, the doctoral student works as - Chief Legal Advisor at the Bulgarian Academy of Sciences - Administration.

II. General characteristics of the works submitted for opinion.

On the topic of her dissertation, the doctoral student has the following publications:

1. Report on the topic: "Challenging an electronic ticket for a violation under Art. 179, para. 3 of the Road Traffic Act", Proceedings of the XIII National Conference of Doctoral Students in the Field of Legal Sciences (2023.)

2. Report on the topic: "Differences between the electronic ticket and the ticket according to the current provisions of the Road Traffic Act and Administrative Violations and Sanctions Act" Proceedings of the XIV National Conference of Doctoral Students in the Field of Legal Sciences (2024.)

3. Report on the topic: "Automated administrative punishment in France and its applicability in Bulgaria", Proceedings of the XV National Conference of Doctoral Students in the Field of Legal Sciences (2025.)

4. Article: "Amendments to the law on the obligation to pay the vignette fee and administrative criminal liability in case of its violation", Pravna misal journal, issue 2, 2025.

III. General characteristics of the dissertation work

The doctoral candidate has presented an extensive abstract of 33 standard pages, which reflect the content and results of the dissertation research. The dissertation research is 255 pages long, with the bibliography including 120 titles. The structure of the dissertation work includes an introduction, three chapters, and a conclusion. Numerous national and European court decisions relevant to the topic have been analyzed.

In order to assess whether the presented scientific research is dissertable, the first question that must be answered is undoubtedly related to the choice of topic. Administrative punishment through an electronic ticket is a specific and relatively new procedure, but the tendency to expand its scope is an indisputable sign of regulatory and practical advantages, such as speed, procedural economy, efficiency in establishing administrative violations, as well as optimization of the resources of the administrative punishment authorities. These circumstances undoubtedly show that the analyzed topic is socially significant and has important scientific and practical significance. It should be emphasized that in the legal literature on this topic there are limited fragmented scientific studies and in this sense the presented dissertation work represents the first comprehensive systematized study of this legal institute.

The first chapter of the dissertation work is entitled “General Characteristics of Administrative Punishment through Electronic Ticket”. The author systematically examines the basic concepts of

administrative punishment and administrative violation. A historical review of administrative penal law in Bulgaria and the role of the Administrative Violations and Sanctions Act is made. The author characterizes in detail the electronic ticket as a specific administrative penal act and makes a critical analysis of the legal definition of this concept, taking into account a number of relevant judicial acts. In this regard, a number of justified proposals de lege ferenda are made.

Chapter two examines the practical application of the electronic ticket in the implementation of administrative criminal liability of drivers and owners of road vehicles for failure to fulfill legally established obligations related to the use of roads. The various types of administrative obligations, such as the payment of road (vignette, compensatory) fees, compulsory third party liability insurance, speeding, as well as the various types of hypotheses and legal consequences of failure to fulfill these obligations, are analyzed in detail.

Chapter three examines in detail the proceedings for challenging the electronic ticket. A qualification is made of the types of challenge according to the order of implementation - administrative and judicial. The author examines them consistently and in an argumentative manner characterizes their specific rules and features.

An important significance and dignity of the dissertation work of doctoral student Petya Valentinova Kolchakova is associated with the scientific and applied scientific results made, some of which represent a serious contribution to science. The most important of them are:

1. The comparative legal analysis made between the classic "ticket" and the "electronic ticket" is of significant importance, which reveals the significant differences in the grounds for issuance, legal consequences and possibilities for protection.

2. The arguments regarding the practical difficulties in serving the electronic ticket have an applied and contributing significance, because they are the basis for proposed expedient solutions for the introduction of deadlines and clearer rules guaranteeing the constitutional right to protection.

3. The conclusion made is of significant importance that the electronic ticket, in view of its legal nature, is a judicial act.

4. Of contribution is the detailed analysis of the institute's compliance with the basic principles of administrative punishment, including legality, guilt, justice and the right to defense.

5. Of contribution is the proposal to expand the application of electronic methods for serving and filing objections, as well as to create an electronic register of issued electronic tickets.

6. Of contribution is the in-depth analysis of the three main groups of violations for which an electronic ticket can be issued - for road tolls, civil liability insurance and speeding. This has enabled the author to characterize and specify the problems in each group of violations.

7. Of contribution is the complex methodology used, combining historical, comparative law, law enforcement and critical analysis, through which the most important legal features, boundaries and development of the institute are outlined.

8. Rich and contradictory case law has been systematized, and sustainable trends and recurring problems in the application of the electronic ticket have been identified.

In the proposed scientific work, the doctoral student has made a number of substantiated proposals de lege ferenda for improving the regulation on this topic. It should be emphasized that these proposals are expedient and reasonable and are the result of a reasoned critical analysis of the current legal framework and the practice of law enforcement.

IV. Reflection Notes

For greater clarity and precision of the study, I recommend that the author formulate the proposals de lege ferenda as specific texts from a relevant regulatory act, if possible.

V. Conclusion

The presented dissertation work is undoubtedly useful with a pronounced contribution and meets the requirements for dissertationability. The conclusions contained in the presentation are analytically derived and scientifically substantiated, which gives the opportunity and a feeling of serious theoretical knowledge of its author. As a result of the above, I believe that the dissertation work on the topic "Administrative Punishment through Electronic Ticket" meets all the criteria provided for in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

The presented articles and reports, as well as the abstract, clearly outline the thematic lines, scientific interests and contributions of the doctoral student. Based on this, I express my positive opinion and propose to the Scientific Jury to award Petya Valentinova Kolchakova the educational and scientific degree "Doctor" Field of higher education: Social, economic and legal sciences. Professional field: 3.6 Law

Prof. Dr. Nina Chilova:

Sofia 21.05.2026.